

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Do výměry velkého majetku pozemkového podle zákona z 16. IV. 1919 č. 215 a 18. III. 1921 č. 130 nelze připočítati pozemky připachtované a bývalému zaměstnanci na takovémto majetku nepřisluší zaopatřovací požitky podle zák. z 18. III. 1921 č. 130. K nabytí nároku na tyto požitky jest zapotřebí aspoň 10leté služební doby.

Šafář T. R. byl zaměstnán od 1. 10. 1878 do 1. 6. 1919 na dvoře v J. H. Dvůr měl výměru 68 ha a jeho vlastníci měli ještě připachtováno ca 300 ha. Dne 29. 3. 1910 koupil dvůr majitel velkostatku v J. H. a převzal šafáře do dalších služeb. Dne 1. 6. 1919 dal jej na odpočinek a dobrovolně vyměřil mu zaopatřovací požitky podle zák. z 18. 3. 1921 č. 130 za dobu 9 let, co u něho sloužil. Šafář podal proti němu u kraj. s. v Čes. Budějovicích pod č. j. Cg II a 168/23 žalobu na upravení a placení zaopatřovacích požitků podle cit. zák. za celou 40letou službu z důvodu, že i připachtované pozemky u předchůdců žalovaného nutno čítati do zákonné výměry velkého majetku pozemkového, ježto podle prov. nař. z 13. 5. 1921 č. 189 každý držitel, tedy i pachtýř jest povinen tyto zaopatřovací požitky platiti, poslední držitel jest přímo zavázán a má právo od předchůdců poměrný doplatek žádati.

Všechny tři instance žalobu zamítly a nejvyšší soud z těchto důvodů:

Dovolatel domáhá se úpravy zaopatřovacích požitků jako bývalý zaměstnanec na velkém majetku pozemkovém, tudíž podle zákona ze dne 18. 3. 1921 čís. 130 Sb. z. a nař. Tento zákon vztahuje se na bývalé zaměstnance na velkém majetku pozemkovém a přísluší jim stanovené požitky po 10 služebních letech 40% (§ 4 cit. zák.), celé pak po 40leté, po případě 35leté službě (§ 3 cit. zák.). Není sporu o tom, že žalovaný koupil dvůr jako samostatné těleso hospodářské a knihovny dne 29. 3. 1910 převzal žalobce jako šafáře a ustanovil ho provisorně na dvě leta, počínaje 1. červencem 1910 se služným 600 K mimo požitky naturální a byt, že ho dal dnem 1. června 1919 na trvalý odpočinek. Není také sporu o tom, že byl žalobce na dvoře šafářem u dřívějších dvou vlastníků po dobu 31 let, že dvůr má výměry 68 ha, a že byl i s jiným majetkem žalovaného podle zákona ze dne 16. 4. 1919 č. 215 státem zabrán.

Dovolatel, aby se mohl dovolávati zažalované úpravy zaopatřovacích požitků, musil by v prvé řadě prokázati, že byl zaměstnán na velkém majetku pozemkovém po rozumu § 2 zák.

z 16. 4. 1919 č. 215 alespoň po nejmenší předepsanou dobu (§ 4 zák. z 18. 3. 1921 č. 130). Žalobce sice tvrdil, že byl na velkém majetku pozemkovém po 40 roků zaměstnán, avšak neprokázal to. Dvůr, na němž byl zaměstnán, měl výměry 68 ha a vzhledem na tuto výměru nelze ho zařadit do velkého majetku pozemkového, neboť nerozhoduje při tom, že dřívější vlastníci měli u tohoto dvora větší výměru pozemků (snad až 300 ha) v pachtě, jelikož do výměry velkého majetku pozemkového nelze přece připočítati pozemky pachtované, tedy cizí, nýbrž jen skutečnou výměru toho kterého objektu. Podle toho nelze ovšem dobu do 1. 7. 1910 na dvoře žalobcem ztrávenou počítati jako za ztrávenou na velkém majetku pozemkovém a nelze jí použít při výměře zaopatřovacích požitků podle zák. 18. 3. 1921 č. 130 a připočítati ji ke skutečně ztrávené době na velkém majetku pozemkovém. Tento dvůr ovšem se stal, byv po nabytí žalovaným spojen s ostatním jeho majetkem, součástí velkého majetku pozemkového po rozumu zákona záborového a podléhal proto tomuto zákonu. Na tomto dvoře v rukou žalovaného teprve konal žalobce od 1. 7. 1910 vzhledem na zákon o úpravě zaopatřovacích požitků, jenž se výslovně zákona záborového dovolává, služby na velkém majetku pozemkovém a může tedy teprve od této doby počítati služební leta a podle jejich počtu žádati zaopatřovací požitky. Žalobce ztrávil u žalovaného na velkém majetku pozemkovém a jedině u tohoto celkem 9 roků a zlomek měsíců, jenž nepřevyšuje 6 měsíců (§ 5 cit. zák. zaopatř.), takže nemůže žádati ani podle § 4 cit. zák. zaopatřovací požitky po 10 letech služebních příslušejících.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 8. I. 1925 Cg II 168/23.

Dr. Musil.

Ve směnečném řízení k provedení námitek včas vznesených může žalovaný až do konce ústního jednání v prvé stolici učiniti nový přednes skutkový a důkazní. Funkcionář společenstva i když nebyl formálně oprávněn zastupovati společenstvo, nemusí podpisem na směnce osobně býti zavázán, když s vědomím vydatele směnku za společenstvo spolupodepsal.

Společenstvo Z. P. v J. H. ku krytí úvěru na nákup tuz. lněného semene podepsalo krycí směnku bance A. pod razítkem předsedou a členem představenstva a pod tyto podpisy po-